

Studieplan

2010 – 2011

Videreutdanning i klinisk veiledning

15 studiepoeng

Kull 2010

HiBu - Avd for helsefag

*Høgskolen i Buskerud
Postboks 7053
N-3007 Drammen
Tlf. +47 32 206400/Fax. +47 32 206410
e-post adresse: postmottak@hibu.no*

Endringshistorikk

Dato	Sign	Endring
17.12.08	I.R, L.G, G.S.H	Versjon 1
22.01.09	I.R, L.G, G.S.H	Revidert
10.03.09	H.K	Godkjent av dekan
31.05.10	L.G.	Revidert

Innholdsfortegnelse

<i>Innledning</i>	4
<i>Mål for utdanningen</i>	4
<i>Opptakskrav</i>	5
<i>Kvalifikasjoner</i>	5
<i>Prinsipper for valg av læringsformer</i>	5
<i>Informasjonskompetanse</i>	6
<i>Studieinnhold</i>	6
<i>Vurderingsformer</i>	7

Innledning

Intensjonen med utdanningen er knyttet til høgskolens ansvar for å høyne kompetansen innen klinisk veiledning i helsetjenesten. Behovet for veilederkompetanse er stort da det i dagens samfunn legges vekt på individets ansvar for og mulighet til livslang læring og utvikling. Det blir viktig å legge til rette for at personer får mulighet til å ta i bruk sitt potensial på en optimal måte. Regjeringen har i Stortingsmelding nr. 25 "Mestring, muligheter og mening"¹, trukket frem satsning på etikk i helse- og omsorgssektoren. Veiledning som metode for å høyne etisk kompetanse vil derfor inngå i studiet.

I Nasjonal helseplan (2007-2010)² er det beskrevet seks bærebjelker som skal være felles for alle helsetjenestene. Der er faglighet og kvalitet trukket frem som en viktig del (Helse- og omsorgsdepartementet, 2007). Videreutdanningen i veiledning skal bidra til å styrke og utvikle faglige og menneskelige kvaliteter da det skal legges vekt på egentrening i studentgrupper og i reelle situasjoner.

Veilederutdanningen er utarbeidet på bakgrunn av en internasjonal studie i veiledning, finansiert med midler fra europeisk union i Brussel til Leonardo da Vinci pilotprosjekt med tittel "Læring gjennom utdanning og det kliniske felt". Prosjektet ble gjennomført i samarbeid med høgskoler og praksisfelt i Portugal, Polen, Storbritannia, Sverige og på Island (Hansen og Bøhler, 2003-2005).

Det europeiske studiet ble basert på pedagogikk hvor målet var å utvikle erfaringsbasert kunnskap og sikre livslang læring. Videre bygger studiet på en oppfatning om at det en er eller gjør, som yrkesutøver, "som fagperson", alltid skjer innen rammen av det en er eller gjør som menneske. En persons fagkunnskap er en del av ens samlede kunnskap som menneske i verden. Denne kunnskapen er personlig - i den forstand at det er individet selv som utvikler den. Kunnskapen inkluderer også sosiale og moralske aspekter, og sider ved følelsesliv og personlighet som har betydning for utøvelsen av yrket. Å utvikle seg som "skapende yrkesutøver" er også å utvikle seg som person og som menneske. Denne prosessen pågår gjennom hele det yrkesaktive livet. Læringen skjer gjennom praksis og refleksjon over praksis, i et utforskende og kreativt læringsmiljø med utgangspunktet i erfaring (Gulbrandsen og Forslin, 1997)³.

Mål for utdanningen

Formålet med utdanningen er at studenten oppnår handlingskompetanse i veiledning. Dette innebærer at studenten:

- identifiserer, anvender og videreformidler forskning innen klinisk veiledning
- har kunnskaper og ferdigheter i å planlegge, begrunne, gjennomføre og vurdere klinisk veiledning
- forholder seg til sentrale begrep som læring, utvikling, undervisning og danning
- har evne til kritisk refleksjon over egne verdier, holdninger og handlingsvalg i utøvelse av eget fag og i klinisk veiledning
- har veiledningsferdigheter som fremmer selvstendighet, ansvar og kreativitet i fagutøvelsen
- utforsker egen rolle i fagutøvelse og i klinisk veiledning
- har utvidet rollerepertoar
- anvender metoder som støtter integrasjon av teori og praksis
- anvender forskningsresultater
- anvender godkjente vurderingsprosedyrer
- har ferdigheter i konflikthåndtering

¹ Helse- og omsorgsdepartementet (2006). *Mestring, muligheter og mening*. St.meld. nr. 25 (2005-2006).

² Helse- og omsorgsdepartementet (2007). *Nasjonal helseplan 2007-2010*. Særtrykk av St.prp. nr.1 (2006-2007) kap. 6.

³ Gulbrandsen, A. og Forslin, J. (red.) (1997). *Helhetlig læring: veier til utvikling hos voksne i utdanning og arbeidsliv*. Oslo: Tano Aschehoug.

Opptakskrav

Krav til opptak er bachelorgrad i helse- eller sosialfag. I tillegg kreves to års relevant arbeidserfaring etter fullført bachelorgrad.

Kvalifikasjoner

Fullført videreutdanning gir 15 studiepoeng. Bestått videreutdanning vil gi mulighet til, på individuelt grunnlag, å søke emnefritak og innpassing i mastergradsstudiet i klinisk helsearbeid ved Høgskolen i Buskerud.

Etter fullføring av studiet vil studenten kunne ha handlingskompetanse i veiledning og være kvalifisert til stillinger hvor klinisk veiledning av personale og /eller studenter er en del av arbeidsoppgavene.

Prinsipper for valg av læringsformer

Utdanningen går over ett semester. Det arrangeres tre samlinger, og i tillegg kommer tid til hjemmeeksamen. Mellom samlingene arbeider studentene med oppgaver og gjennomfører veiledning, får veiledning på egen veiledning og er aktivt deltakende på høgskolens elektroniske læringsplattform.

Utdanningen vil gi studenten erfaring med ulike arbeidsformer. Læring forutsetter deltakelse. Studenten er ansvarlig for å konstruere og omdanne kunnskap innenfor egen forståelsesramme. Ved at utdanningen er organisert som deltidsstudium vil studenten være i sin ordinære arbeidssituasjon mellom samlingene. Veksling mellom teori og praksis vurderes som egnet til å gi nye erfaringer og refleksjoner som kan bringes inn i de faglige diskusjoner i grupper og fellessamlinger i studiet og på studentens arbeidsplass.

I fellessamlinger og i veiledningene vil studenten bli utfordret i forhold til problemstillinger som kan gi nye perspektiver på egen veiledning. I studiet vil det bli anvendt metoder som sikrer at studenten utvikler en spørrende, kritisk, analytisk og kreativ holdning til klinisk veiledning. Videre vil veiledning som pedagogisk redskap bli anvendt for å utvikle studentens fagforståelse og fagutøvelse. Gjennom gruppediskusjoner skal studenten oppøve evne til en vid forståelse av de emner som tas opp. De skal videre arbeide sammen med andre om faglige temaer og utvikle egenrefleksjon og læring av veiledningsferdigheter og relasjonskompetanse.

I veiledningsgruppene skal studentene hente fram erfaringer fra egen veiledningspraksis, og problemstillinger herfra gjøres til gjenstand for diskusjon og læring i gruppen

Ettersom studentene er i arbeid under studiet og skal ha veiledningsoppgaver som del av sine arbeidsoppgaver, vil erfaringer fra praksis hele tiden kunne knyttes sammen med teori som tas opp i grupper, fellessamlinger, gjennom individuelle litteraturstudier og aktiv deltakelse på høgskolens elektroniske læringsplattform. Studenten skal føre loggbok over egne studieerfaringer. Se eget skriv.

For at studenten skal kunne utvikle fagforståelse og fagutøvelse blant annet den didaktiske relasjonsmodellen være sentral. Modellen viser til helhetstenkning i undervisning/veiledning, og legger vekt på samspill og balanse mellom de didaktiske kategoriene; læreforutsetninger, rammefaktorer, mål, innhold, læreprosessen og vurdering. Videre kan den være et hjelpemiddel til å reflektere over praksis – yrkesrollen, og som et redskap til analyse av gjennomført praksis som til planlegging av den.

Informasjonskompetanse

”Informasjonskompetanse er å forstå når det er behov for informasjon, definere og formulere behovet for informasjon, kunne lokalisere og effektivt nyttiggjøre seg informasjon i egen læring og forskning.” Studiet vektlegger kunnskapsbasert praksis forstått som det å ta faglige avgjørelser basert på systematisk innhentet forskningsbasert kunnskap, erfaringsbasert kunnskap og pasientens ønsker og behov i den gitte situasjonen. For å stimulere til kunnskapsbasert praksis samt at studentene skal kunne holde seg oppdatert i faget etter fullført utdanning, fokuserer studiet på tilegnelse av kunnskap om ulike forskningsdesign, ferdigheter i innhenting av ny informasjon og kildekritikk samt normer for referanser. Studentene vil bli utfordret på å finne oppdatert og forskningsbasert kunnskap knyttet både til arbeidskrav og avsluttende eksamen. I tillegg til grunnopplæring i bruk av bibliotekets læringsressurser, gis det derfor opplæring i databasesøk i relevante databaser og trening i kildekritikk.

Studieinnhold

Studiet er inndelt i følgende hovedemner:

Tema 1: Kunnskapsgrunnlag for klinisk veiledning

Tema 2: Veiledningsteori og veiledningsmetodikk

Tema 1: Kunnskapsgrunnlag for klinisk veiledning

- Grunnlagstenkning
- Læring i kliniske veiledning
- Planlegging, gjennomføring og vurdering av klinisk veiledning
- Yrkesetisk holding og handling
- Fagutvikling, kvalitetssikring og forskning

Tema 2: Veiledningsteori og veiledningsmetodikk

- Veilederrollen
- Veiledningsmetoder i klinisk veiledning
- Ferdigheter i klinisk veiledning
- Etikk og profesjonalitet i veiledning
- Mål
- Metoder for vurdering og evaluering
- Ansvarsområder – konflikt og konflikthåndtering

Vurderingsformer

Vurdering underveis

For å få godkjent utdanningen må studenten ha gjennomført 20 timer veiledning, deltatt i veiledning på egen veiledning, bestått eksamen samt fremmøte på undervisning på minimum 80 %.

Avsluttende vurdering

Utdanningen avsluttes med en individuell hjemmeeksamen. Besvarelsen skal være på maks 3 000 ord. Det gis gradert karakter (A-F). Kriterier for eksamen - se eget skriv.

Litteratur

Det samlede pensum utgjør 900 sider hvorav ca. 300 sider av disse er selvvalgt – se egen pensumliste.